

Membangunkan Pelan Pengurusan Risiko

- Bahagian 1

CKBA 1, IPJKR

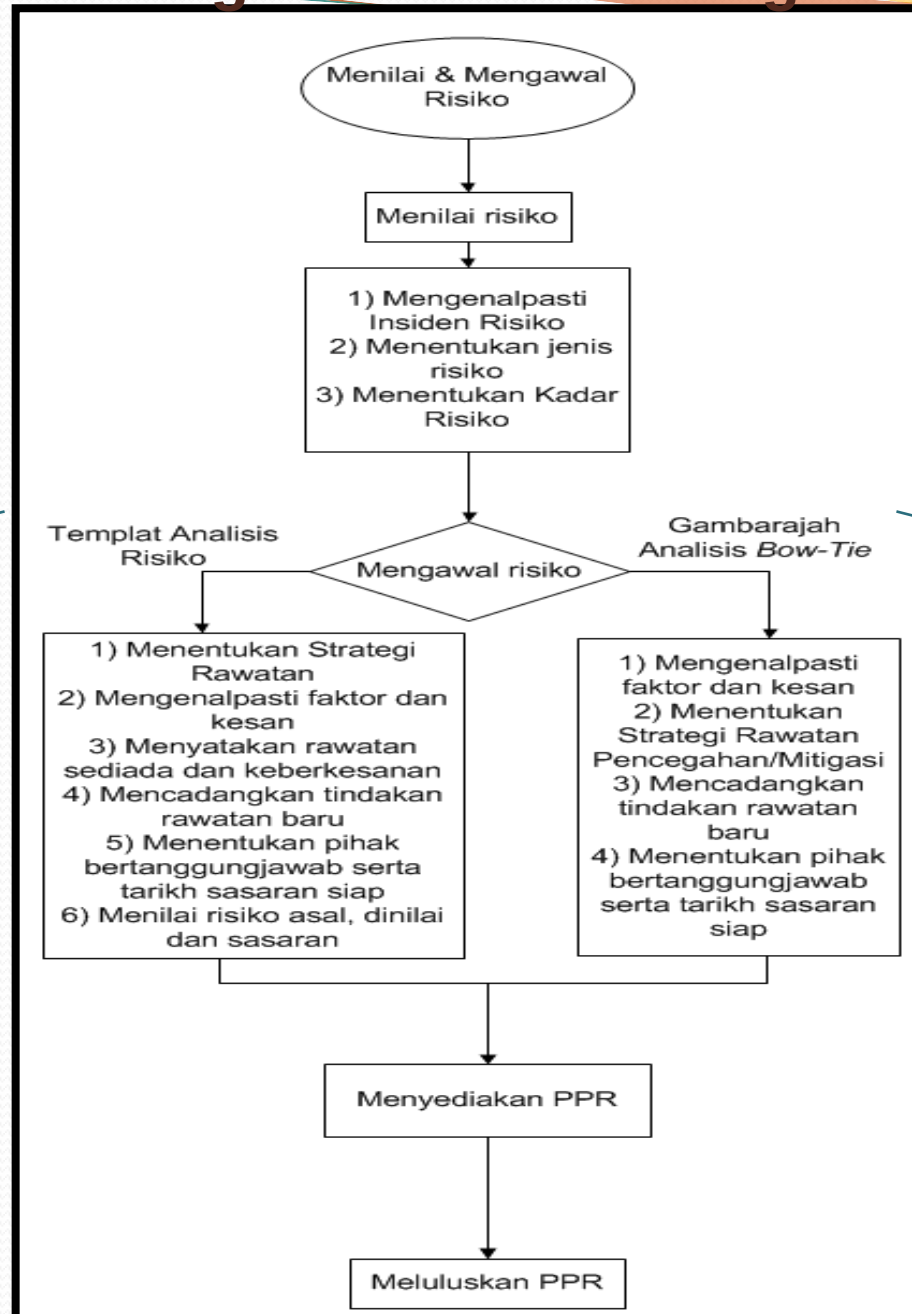
9 – 10 Mac 2017

Tujuan

- Membangunkan Pelan Pengurusan Risiko (ERM) bagi CKBA₁, IP Jabatan Kerja Raya Malaysia

Cartalir Membangunkan Pelan Pengurusan Risiko

Menganalisis Risiko (Templat Analisis Risiko)

TEMPLAT ANALISIS RISIKO JABATAN KESELATAN MALAYSIA
CABANGAN / NEGERI : ... TAHUN

By: Risiko: ...
Date: ...
Risiko: ...

1) Menentukan Strategi Rawatan
2) Mengenalpasti faktor dan kesan
3) Menyatakan rawatan sediaada dan keberkesanan
4) Mencadangkan tindakan rawatan baru
5) Menentukan pihak bertanggungjawab serta tarikh sasaran siap
6) Menilai risiko asal, dinilai dan sasaran

Menganalisis Risiko (Gambarajah Analisis Bow-Tie)

ANALISIS RISIKO BOW-TIE JABATAN KESELATAN MALAYSIA
CABANGAN / NEGERI :

Strategi Rawatan (Pencegahan)				Strategi Rawatan (Mitigasi)			
Tarikh Keputusan Bina	Pihak Bertanggungjawab	Tindakan Rawatan Baru	Strategi Rawatan 1	Tindakan Rawatan Baru	Pihak Bertanggungjawab	Tarikh Keputusan Bina	
TSS 1.1	PTD 1.1	Tindakan Rawatan Baru 1.1	Strategi Rawatan 1	Tindakan Rawatan Baru 1.1	PTD 1.1	TSS 1.1	
TSS 1.2	PTD 1.2	Tindakan Rawatan Baru 1.2	Strategi Rawatan 1	Tindakan Rawatan Baru 1.2	PTD 1.2	TSS 1.2	

Insiden Risiko

Faktor Risiko 1				Faktor Risiko 2			
Tarikh Keputusan Bina	Pihak Bertanggungjawab	Tindakan Rawatan Baru	Strategi Rawatan 1	Tarikh Keputusan Bina	Pihak Bertanggungjawab	Tindakan Rawatan Baru	Strategi Rawatan 1
TSS 1.1	PTD 1.1	Tindakan Rawatan Baru 1.1	Strategi Rawatan 1	TSS 1.1	PTD 1.1	Tindakan Rawatan Baru 1.1	Strategi Rawatan 1
TSS 1.2	PTD 1.2	Tindakan Rawatan Baru 1.2	Strategi Rawatan 1	TSS 1.2	PTD 1.2	Tindakan Rawatan Baru 1.2	Strategi Rawatan 1

Dokumen-dokumen

- Daftar Risiko
- Templat Analisis Risiko *atau*
- Gambarajah Analisis Bow-Tie
- Pelan Pengurusan Risiko

Jenis Risiko	Kadar Kemungkinan	Kadar Impak
1. Manusia	5 Hampir Pasti	Bencana
2. Perundangan	4 Kemungkinan Tinggi	Besar
3. Reputasi	3 Ada Kemungkinan	Sederhana
4. Kewangan	2 Kemungkinan Rendah	Kecil
5. Operasi	1 Jarang-jarang	Tiada Kesan

			Impak ➤				
			Tiada Kesan	Kecil	Sederhana	Besar	Bencana
			1	2	3	4	5
Kemungkinan	5	Hampir Pasti	5	10	15	20	25
	4	Kemungkinan Tinggi	4	8	12	16	20
	3	Ada Kemungkinan	3	6	9	12	15
	2	Kemungkinan	2	4	6	8	10
	1	Jarang-jarang	1	2	3	4	5

Kadar Risiko	Skala Kadar Risiko	Penerangan Kadar Risiko	Had Penerimaan Risiko	Nota Ringkas
E	13-25	Risiko ekstrem, pelan tindakan terpercini diperlukan	Risiko tidak boleh diterima * PERLU DIRAWAT	KK – Kadar Kemungkinan KI – Kadar Impak KR – Kadar Risiko
T	8-12	Risiko tinggi, diberi perhatian oleh pengurusan atasan Jabatan		KRS – Kadar Risiko Semasa Sp – Siap SL – Sedang Laksana
S	4-7	Risiko sederhana, diurus dan diberi perhatian oleh pihak yang dipertanggungjawabkan	Risiko boleh diterima	BM – Belum Mula
R	1-3	Risiko rendah, diuruskan mengikut prosedur sedia ada		

Lapor Status Risiko

DILULUSKAN OLEH:

NAMA:
JAWATAN:
TARIKH:

Keterangan Jenis Risiko

Jenis Risiko	Keterangan
Manusia	Risiko yang berpunca daripada prestasi kakitangan yang menyebabkan objektif strategik jabatan gagal dicapai (cth: ponteng kerja, beban kerja lebih)
Perundangan	Risiko yang bertentangan dengan dasar dan perundangan yang boleh menjurus kepada penyelesaian di meja perundangan (cth: kegagalan mematuhi terma dalam kontrak dsbnya)
Reputasi	Risiko yang berpunca dari kelemahan prestasi atau peristiwa akibat kelemahan pengurusan atau salahlaku yang boleh merosakkan imej dan reputasi jabatan (cth: kegagalan menyiapkan projek, bumbung runtuh, rasuah)
Kewangan	Risiko yang timbul dari kelemahan pengurusan kewangan di mana unjuran kewangan tidak selari dengan perancangan (cth: perbelanjaan melebihi bajet, perbelanjaan tanpa peruntukan)
Operasi	Risiko yang timbul dari aktiviti pengoperasian jabatan yang boleh menjejaskan program jabatan keseluruhannya (cth: projek lewat diserahkan, kualiti tidak memuaskan, melebihi kos projek, mutu perkhidmatan senggaraan yang tidak memuaskan)

Indeks Kemungkinan

SKALA PENARAFAN		KETERANGAN
5	HAMPIR PASTI	Sesuatu kejadian yang kerap / hampir pasti berlaku
4	KEMUNGKINAN TINGGI	Sesuatu kejadian yang berkemungkinan tinggi berlaku
3	ADA KEMUNGKINAN	Sesuatu kejadian yang mungkin berlaku
2	KEMUNGKINAN RENDAH	Sesuatu kejadian yang berkemungkinan rendah berlaku
1	JARANG-JARANG	Sesuatu kejadian yang jarang berlaku

Indeks Impak

JENIS

MANUSIA (Warga JKR)	Prestasi terjejas tetapi tidak perlu bimbingan	Prestasi terjeas sedikit dan perlu bimbingan peringkat unit	Prestasi terjejas dan perlu bimbingan peringkat bahagian	Prestasi terjejas dan perlu coaching/kaunseling	Prestasi terjejas teruk dan perlu pakar rujuk
PERUNDANGAN	Tiada implikasi perundangan	Ada implikasi perundangan tetapi diselesaikan mengikut perundangan sedia ada	Implikasi perundangan di peringkat timbang tara tanpa perubahan peraturan/dasar sedia ada	Implikasi perundangan di peringkat mahkamah tanpa perubahan peraturan/dasar sedia ada	Implikasi perundangan di peringkat mahkamah menyebabkan pindaan akta perundangan
REPUTASI	Siasatan dalaman	Dilapor secara negatif dalam media masa	Di arah menubuhkan badan siasatan dalaman	Sebutan dalam Laporan Ketua Audit Negara	Inkues oleh Public Accountancy Committee (PAC)
KEWANGAN	Unjuran kewangan tidak tercapai tetapi dalam kawalan dan jangkaan pejabat pelaksana	Unjuran kewangan tidak tercapai tetapi dalam kawalan dan jangkaan jabatan	Unjuran kewangan tidak tercapai tetapi dalam kawalan dan jangkaan pihak pelanggan	Unjuran kewangan tidak tercapai dan perlu dirujuk kepada agensi pusat	Unjuran kewangan tidak tercapai dan perancangan dihentikan
OPERASI	Tidak memberi kesan kepada program kerja keseluruhan	Tidak memenuhi kehendak (wants) pelanggan	Menjejaskan kepentingan pelanggan	Menjejaskan program Jabatan	Menjejaskan program kerajaan
	TIADA KESAN	KECIL	SEDERHANA	BESAR	BENCANA
	1	2	3	4	5

IMPAK

Matriks Risiko

Impak →

Kemungkinan

		Tiada kesan	Kecil	Sederhana	Besar	Bencana
		1	2	3	4	5
5	Hampir pasti	5	10	15	20	25
4	Kemungkinan tinggi	4	8	12	16	20
3	Ada kemungkinan	3	6	9	12	15
2	Kemungkinan rendah	2	4	6	8	10
1	Jarang-jarang	1	2	3	4	5

Matriks Risiko

Impak →

Kemungkinan ↑

		Tiada kesan	Kecil	Sederhana	Besar	Bencana
		1	2	3	4	5
5	Hampir pasti	5	10	15	20	25
4	Kemungkinan tinggi	4	8	12	16	20
3	Ada kemungkinan	3	6	9	12	15
2	Kemungkinan rendah	2	4	6	8	10
1	Jarang-jarang	1	2	3	4	5

Contoh:

Katakan untuk Risiko "A":

Kemungkinan = Ada Kemungkinan &
Impak = Besar

Maka Kadar Risiko "A" = Tinggi (12)

Had Penerimaan Risiko JKR

Tahap Risiko	Skala Tahap Risiko	Penerangan Tahap Risiko	Had Penerimaan Risiko
Ekstrem (E)	13-25	Risiko sangat tinggi, pelan tindakan terperinci diperlukan	Risiko tidak boleh diterima
Tinggi (T)	8-12	Risiko tinggi, diberi perhatian oleh pengurusan atasan Jabatan	
Sederhana (S)	4-7	Risiko sederhana, diurus dan diberi perhatian oleh pihak yang dipertanggungjawabkan	Risiko boleh diterima
Rendah (R)	1-3	Risiko rendah, diuruskan mengikut prosedur sedia ada	

Nota Ringkas

Singkatan	Perkataan Penuh
KK	Kadar Kemungkinan
KI	Kadar Impak
KR	Kadar Risiko
KRS	Kadar Risiko Semasa
S	Siap
L	Sedang Laksana
BM	Belum Mula

Mengenalpasti Risiko

DAFTAR RISIKO

No.	Insiden Risiko	Jenis Risiko	Risiko Asal		
			KK	KI	KR

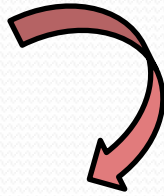
Kod Risiko

Bil.	Cawangan/JKR Negeri	Kod Cawangan/JKR Negeri
A. JABATAN KERJA RAYA		JKR
A1. PENGURUSAN ASET INFRA		
1	Cawangan Jalan	CJ
2	Cawangan Kejuruteraan Infrastruktur Pengangkutan	CKIP
3	Cawangan Kejuruteraan Cerun	CKC
4	Cawangan Senggara Fasiliti Jalan	CSFJ
5	Projek Khas Infra	PKI
A2. PENGURUSAN ASET BANGUNAN		
1	Cawangan Kerja Bangunan Am 1	CKBA1
2	Cawangan Kerja Banguna Am 2	CKBA2
3	Cawangan Kerja Kesihatan	CKK
4	Cawangan Kerja Keselamatan	CKS
5	Cawangan Kerja Pendidikan	CKP
6	Cawangan Senggara Fasiliti Bangunan	CSFB
7	Projek Khas Bangunan	PKB
A3. REKABENTUK DAN PERUNDINGAN TEKNIKAL		
1	Cawangan Arkitek	CA
2	Cawangan Kejuruteraan Awam & Struktur	CKAS
3	Cawangan Kejuruteraan Elektrik	CKE
4	Cawangan Kejuruteraan Mekanikal	CKM
5	Cawangan Kontrak & Ukur Bahan	CKUB
6	Caw. Alam Sekitar & Kecekapan Tenaga	CAST
7	Cawangan Kejuruteraan Geoteknik	CKG

Bil.	Cawangan/JKR Negeri	Kod Cawangan/JKR Negeri
A4. PERANCANGAN STRATEGIK, INOVASI DAN PENGURUSAN OPERASI		
1	Cawangan Dasar dan Pengurusan Korporat	CDPK
2	Cawangan Perancangan Aset Bersepadu	CPAB
3	Cawangan Latihan dan Inovasi	CLI
A5. JKR NEGERI, WILAYAH, UNIT KHAS DAN PENGURUSAN PROJEK		
1	JKR Wilayah Kuala Lumpur	WKL
2	JKR Wilayah Putrajaya	WPP
3	JKR Wilayah Labuan	WPL
4	JKR KESEDAR	KSD
5	Negeri Johor	JOH
6	Negeri Kedah	KDH
7	Negeri Kelantan	KEL
8	Negeri Melaka	MEL
9	Negeri Pahang	PHG
10	Negeri Sembilan	NS
11	Negeri Perak	PRK
12	Negeri Perlis	Ps
13	Negeri Pulau Pinang	PP
14	Negeri Selangor	SEL
15	Negeri Terengganu	TRG
16	Pasukan Projek ECER	ECER

Pengenalpastian Risiko

CONTOH:

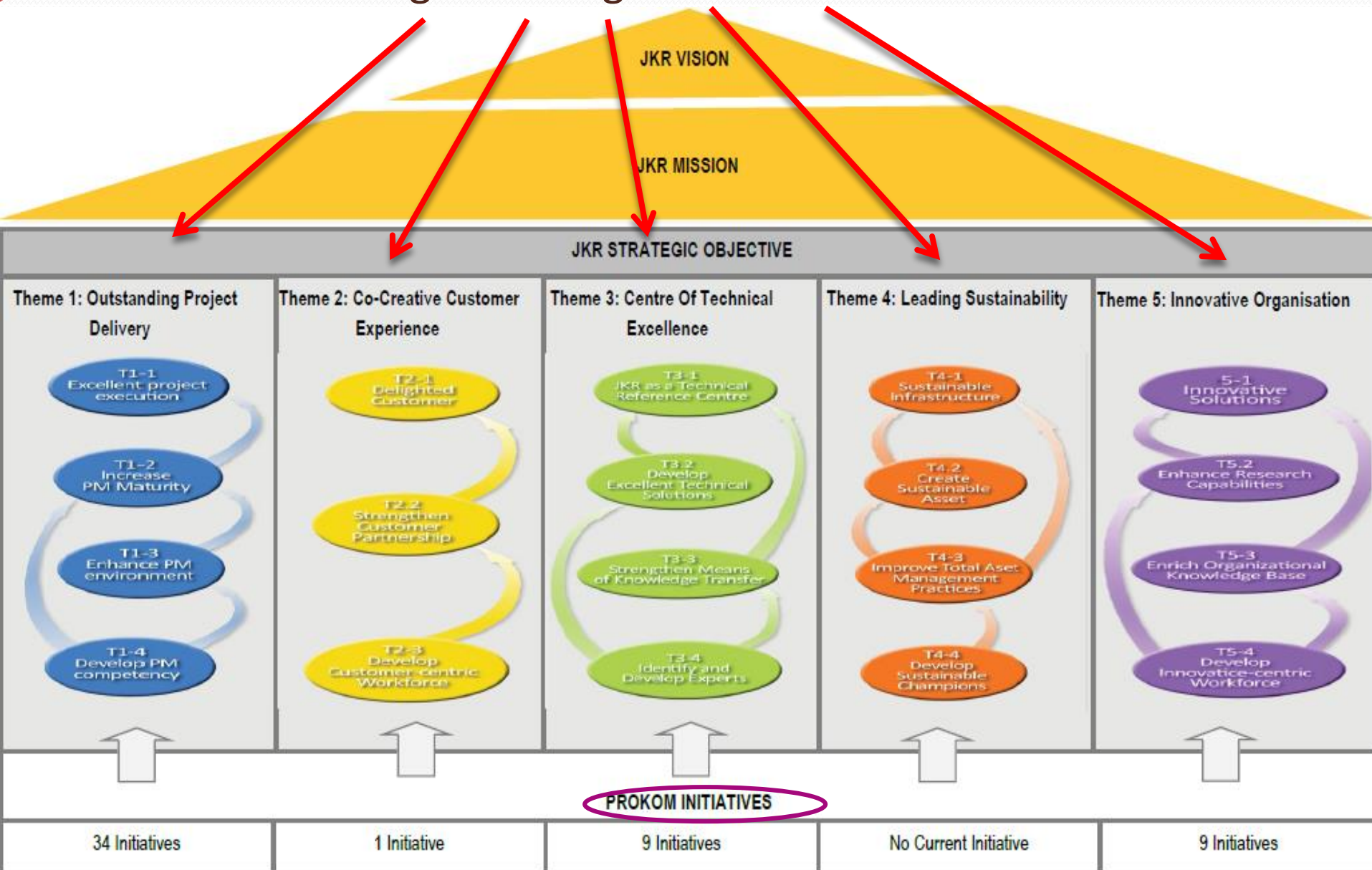
**Cawangan Perancangan Aset Bersepadu
(CPAB)**

Mengenalpasti Risiko PROKOM:

Berdasarkan Kerangka Strategik JKR 2012-2015

Outstanding Project Delivery

Excellent Project Execution

1. Implement Value Engineering (VE)
2. Implement Alternative Procurement Strategy Through Public Private Partnership (PPP)
3. Implement Project Management (PM) Champion Program
4. Provide Risk Management (RM) Technical Consultancy

Increase PM Maturity

1. Develop JKR VE Guideline	9. Develop VE Facilitation Kit
2. Develop PPP Process Flow and Roles & Responsibility	10. Application of Project Performance System
3. Develop PM Plan (PMP) Guideline	11. Develop Relational Contracting (RC) Methodology
4. Application of PMP	12. Develop Earned Value Milestone Payment
5. Develop PMP Automated System	13. Integrate Project RM into JKR Work Process
6. Develop Project Scheduling Standard	14. Create Risk Repository
7. Establish "Sistem Pemantauan Perunding"	15. Establish Assessment System for Project Risk
8. Evaluate PM Maturity Status	16. Application of Scheduling Standardised Practice

Enhance PM Environment

1. Strengthen Project Management Offices
2. Establish Enterprise Risk Management

Develop PM Competency

1. Implement Project Scheduling Program	7. Manage PM Training
2. Develop Project Scheduling Trainers	8. Implement PM Certification Program
3. Implement RM Training Program	9. Manage PM Master Program
4. Implement Value Management Competency Development Program	10. Develop Assessor Certification Program
5. Develop Certified Value Managers	11. Develop Gerbang Nilai Practitioners
6. Develop PM Competency Models	12. Develop Project Health Check Practitioners

Co-creative Customer Experience

Delighted Customer

1. Use Building Information Modelling (BIM) 3D Visualisation in Design Review

Centre of Technical Excellence

JKR as a Technical Reference Centre

1. Implement BIM Pilot Project
2. Facilitate Project Team in BIM Implementation
3. Develop Systems to Facilitate Search for Internal Experts - JKR Yellow Pages

Develop Excellent Technical Solution

1. Create Libraries of BIM Standard Families
2. Develop BIM Standard Application Manual
3. Develop BIM Guideline Application Manual
4. Facilitate HODT to Create Revit Families

Strengthen Means of Knowledge Transfer

1. Promote Proven Knowledge Sharing Techniques

Identify and Develop Experts

1. Execute BIM Training

Innovative Organisation

Innovative Solutions

1. VACCINE Solutions in Project Management, Human Resource Management, Asset Management and Technical Consultancy

Enhance Research Capability

1. Establish VACCINE Methodology

Enrich Organisational Knowledge Base

1. Develop Knowledge Management (KM) Practice
2. Develop Online Knowledge Repository System (J-Pedia)
3. Develop Project Lessons Learned Management Guide
4. Develop Systems To Support Continuous Learning

Develop Innovative -centric Workforce

1. Develop VACCINE Practitioners
2. Establish KIK Group in PROKOM
3. Build Communities of Practice (CoP)

Kenalpasti Risiko

JKR OBJECTIVES	PROKOM INITIATIVES	OBJECTIVES	ACTION PLAN
T1.1 Excellent Project Executions Cari risiko yang boleh menjejaskan pencapaian strategi 1. Kenalpasti INISIATIF yang diberi keutamaan untuk dilaksanakan dalam tahun 2015 2. Cari risiko yang boleh menjejaskan pencapaian INISIATIF yang dipilih	1. Implement Value Engineering (VE) 2. Implement BIM Pilot Project 3. Full application of project risk management processes	To implement VE to all projects > RM50 mil To implement BIM in JKR pilot projects to develop standard tools and techniques. To ensure the whole process of risk management is applied in projects	a) Facilitate VE pre lab & VE lab workshop b) Produce VE facilitation reports c) Implement Post VE post lab Study assessment d) Perform analysis on VE implementation Continue BIM Implementation on current BIM pilot projects: a. SPRM Selangor; b. KK5 Sri Jaya, Maran, Pahang. a) Provide guidance in risk management through briefings and SPB application b) Implement audit on compliance to project risk management processes c) Analyse project risk management compliance

Contoh Daftar Risiko Yang Siap

DAFTAR RISIKO JABATAN KERJA RAYA MALAYSIA
CAWANGAN / NEGERI: UNIT PEROLEHAN STRATEGIK-PROKOM
NO.RUJUKAN: BIL.1 / TAHUN :2014

Jenis Risiko	Kadar Kemungkinan	Kadar Impak
1. Manusia	5 Hampir Pasti	Bencana
2. Perundangan	4 Kemungkinan Tinggi	Besar
3. Reputasi	3 Ada Kemungkinan	Sederhana
4. Kewangan	2 Kemungkinan Rendah	Kecil
5. Operasi	1 Jarang-jarang	Tiada Kesan

		Impak				
		Tiada Kesan	Kecil	Sederhana	Besar	Bencana
Kemungkinan ↓	5 Hampir Pasti	1	2	3	4	5
	4 Kemungkinan Tinggi	5	10	15	20	25
	3 Ada Kemungkinan	4	8	12	16	20
	2 Kemungkinan	3	6	9	12	15
	1 Jarang-jarang	2	4	6	8	10

Kadar Risiko	Skala Kadar Risiko	Penerangan Kadar Risiko	Had Penerimaan Risiko	Nota Ringkas
E	13-25	Risiko ekstrem, pelan tindakan terperinci diperlukan	Risiko tidak boleh diterima * PERLU DIRAWAT	KK - Kadar Kemungkinan
T	8-12	Risiko tinggi, diberi perhatian oleh pengurusan atasan Jabatan		KI - Kadar Impak
S	4-7	Risiko sederhana, diurus dan diberi perhatian oleh pihak yang dipertanggungjawabkan	Risiko boleh diterima	KR - Kadar Risiko
R	1-3	Risiko rendah, diuruskan mengikut prosedur sedia ada		KRS - Kadar Risiko Semasa
				Sp - Siap
				SL - Sedang Laksana
				BM - Belum Mula

DAFTAR RISIKO											STATUS RISIKO		
											Pada: _____		
NO.	Insiden Risiko	Jenis Risiko	Risiko Asal			Strategi Rawatan Pencegahan/Mitigasi	Tindakan Rawatan Baru	Pihak Bertanggungjawab	Tarikh Sasaran Siap	Syor untuk Diangkat Naik (v)	Status Tindakan S/L/BM	KRS	Catatan
			KK	KI	KR								
A. Private Public Partnership (PPP)													
CPPK1	Projek tidak aktif/lewat diterima daripada UKAS menyebabkan KPI bilangan projek tidak tercapai	Operasi	4	1	4 (S)								
CPPK2	Dokumen R&R dan Carta Alir Proses Kerja yang disediakan tidak mendapat maklumbalas daripada UKAS menyebabkan 'grey areas' dalam pelaksanaan proses masih wujud dan input JKR hanya untuk membantu melaksanakan penilaian teknikal sahaja.	Operasi	4	1	4 (S)								
B. Relational Contracting (RC)													
CPPK3	Proses/Framework/Governance yang masih belum dibangunkan sepenuhnya akan menyebabkan pelaksanaan projek perintis tidak dapat berjalan dengan lancar.	Operasi	4	3	12 (T)								

DISEDIAKAN OLEH:

DILULUSKAN OLEH:

NAMA:
JAWATAN:

NAMA:
JAWATAN:
TARIKH:

Membangunkan Pelan Pengurusan Risiko

- Bahagian 2

Jabatan Kerja Raya Negeri Sembilan

29 – 30 Ogos 2016

Dokumen-dokumen

- Daftar Risiko
- Templat Analisis Risiko *atau*
- Gambarajah Analisis Bow-Tie
- Pelan Pengurusan Risiko

Menganalisis Risiko (Templat Analisis Risiko)

TEMPLAT ANALISIS RISIKO JABATAN KERJA RAYA

CAWANGAN / NEGERI : __ TAHUN:

Helaian No:

No. Risiko:	Insiden Risiko:
Jenis Risiko:	
Tarikh Penilaian:	
Strategi Rawatan Pencegahan/Mitigasi:	

Faktor Risiko:	Kesan Yang Mungkin

Rawatan Risiko Sediada:	Keberkesanan: (Tinggi/Sederhana/Rendah)

Tindakan Rawatan Baru:	Pihak Bertanggungjawab	Tarikh Sasaran Siap

Risiko Asal		
Kadar Kemungkinan	Kadar Impak	Kadar risiko

Risiko Dinilai		
Kadar Kemungkinan	Kadar Impak	Kadar risiko

Risiko Sasaran		
Kadar Kemungkinan	Kadar Impak	Kadar risiko

Menganalisis Risiko (Gambarajah Analisis Bow-Tie)

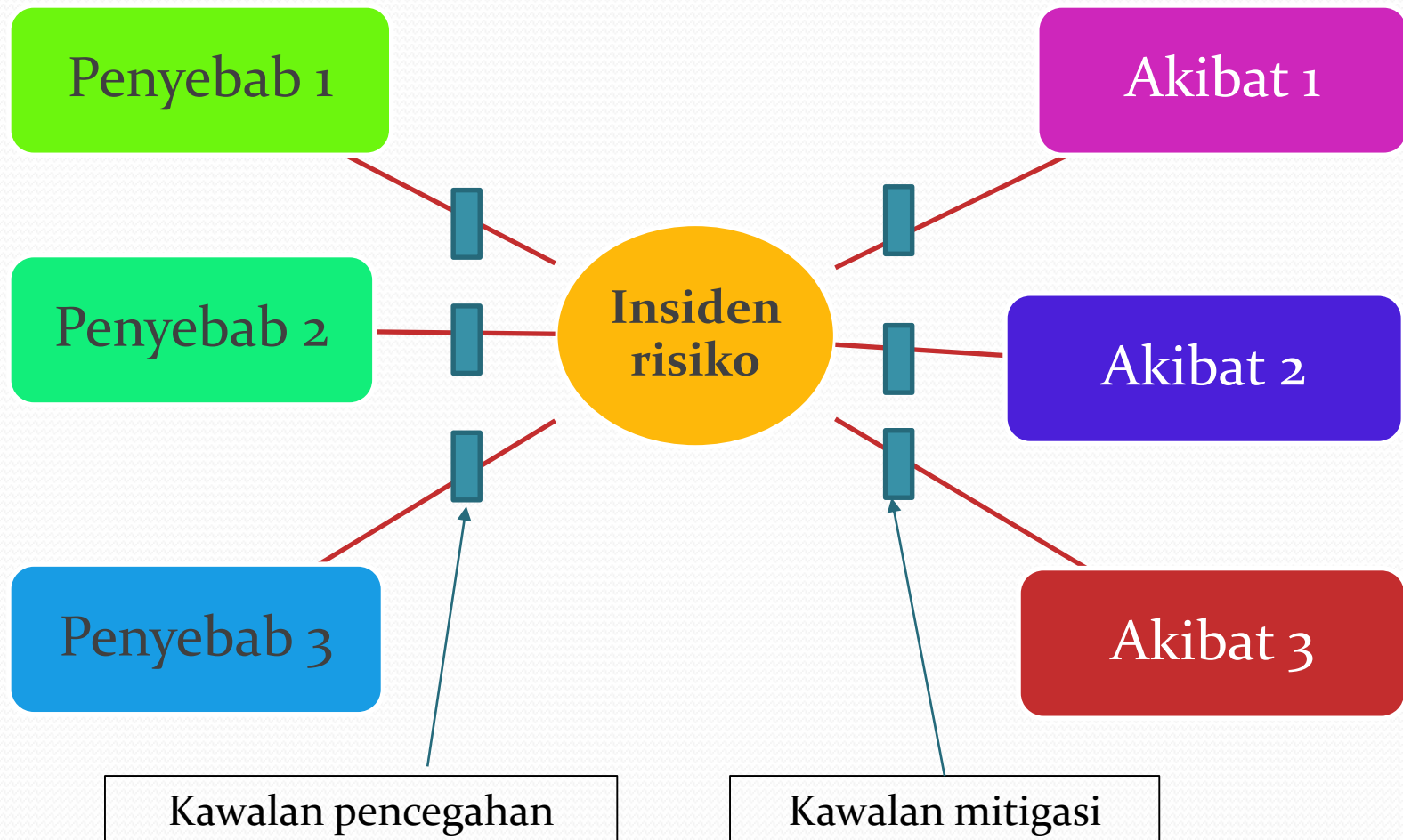
Borang JKR.ERM - GABT Ver.1.0 Oktober 2013

ANALISIS RISIKO *BOW-TIE* JABATAN KERJA RAYA MALAYSIA CAWANGAN / NEGERI :

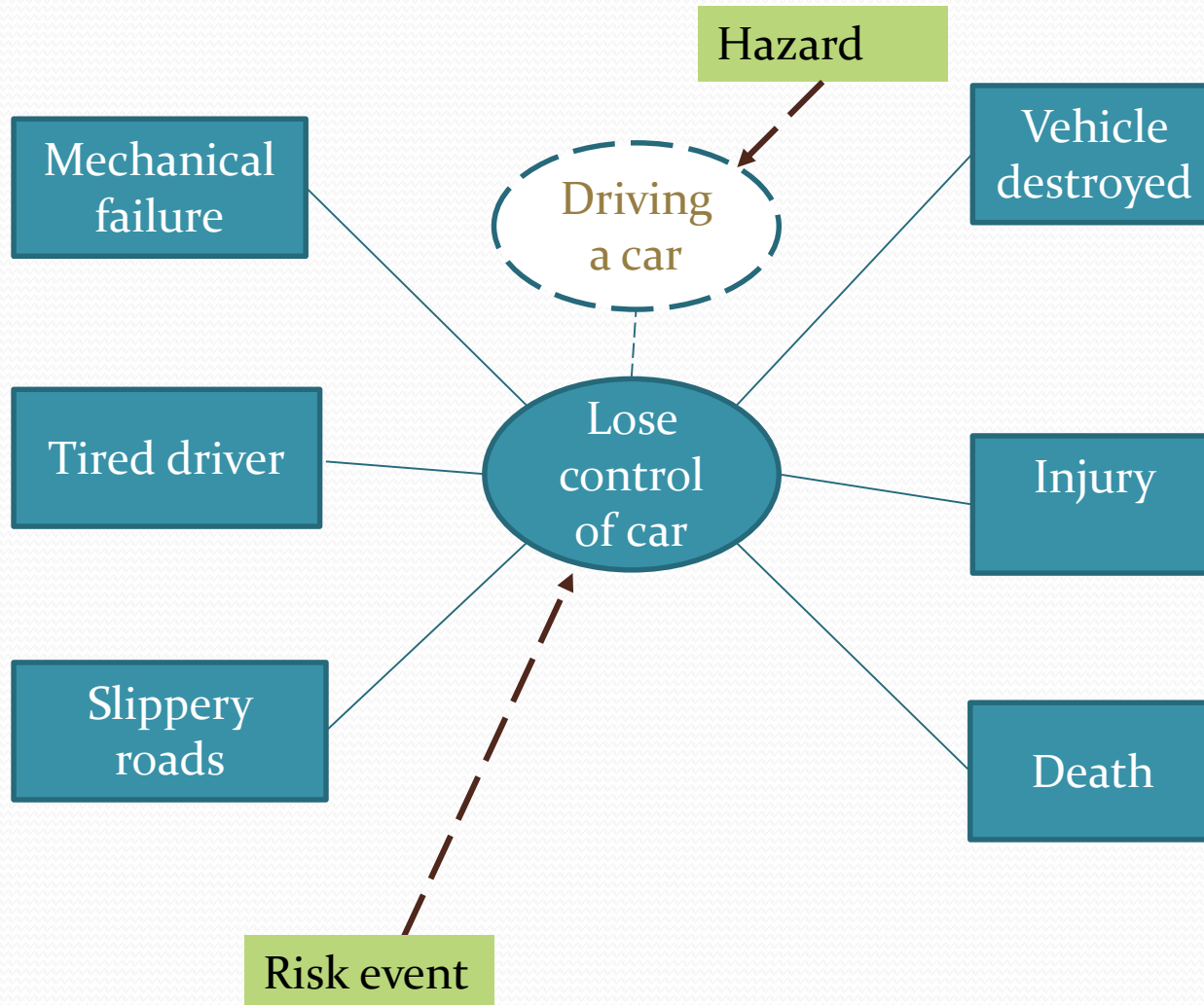
Strategi Rawatan (Pencegahan)				Strategi Rawatan (Mitigasi)			
Tarikh Sasaran Siap	Pihak Bertanggungjawab	Tindakan Rawatan Baru	Strategi Rawatan 1	Strategi Rawatan 1	Tindakan Rawatan Baru	Pihak Bertanggungjawab	Tarikh Sasaran Siap
TSS 1.1	PTJ 1.1	Tindakan Rawatan Baru 1.1	Strategi Rawatan 1	Strategi Rawatan 1	Tindakan Rawatan Baru 1.1	PTJ 1.1	TSS 1.1
TSS 1.2	PTJ 1.2	Tindakan Rawatan Baru 1.2			Tindakan Rawatan Baru 1.2	PTJ 1.2	TSS 1.2
			Faktor Risiko 1	Kesan Risiko 1			
			Faktor Risiko 1	Kesan Risiko 1			
			Insiden Risiko				
			Faktor Risiko 2	Kesan Risiko 2			
			Faktor Risiko 2	Kesan Risiko 2			
Strategi Rawatan (Pencegahan)				Strategi Rawatan (Mitigasi)			
Tarikh Sasaran Siap	Pihak Bertanggungjawab	Tindakan Rawatan Baru	Strategi Rawatan 2	Strategi Rawatan 2	Tindakan Rawatan Baru	Pihak Bertanggungjawab	Tarikh Sasaran Siap
TSS 1.1	PTJ 2.1	Tindakan Rawatan Baru 2.1	Strategi Rawatan 2	Strategi Rawatan 2	Tindakan Rawatan Baru 2.1	PTJ 2.1	TSS 2.1
TSS 1.2	PTJ 2.2	Tindakan Rawatan Baru 2.2			Tindakan Rawatan Baru 2.2	PTJ 2.2	TSS 2.2

KONSEP ANALISIS BOW TIE

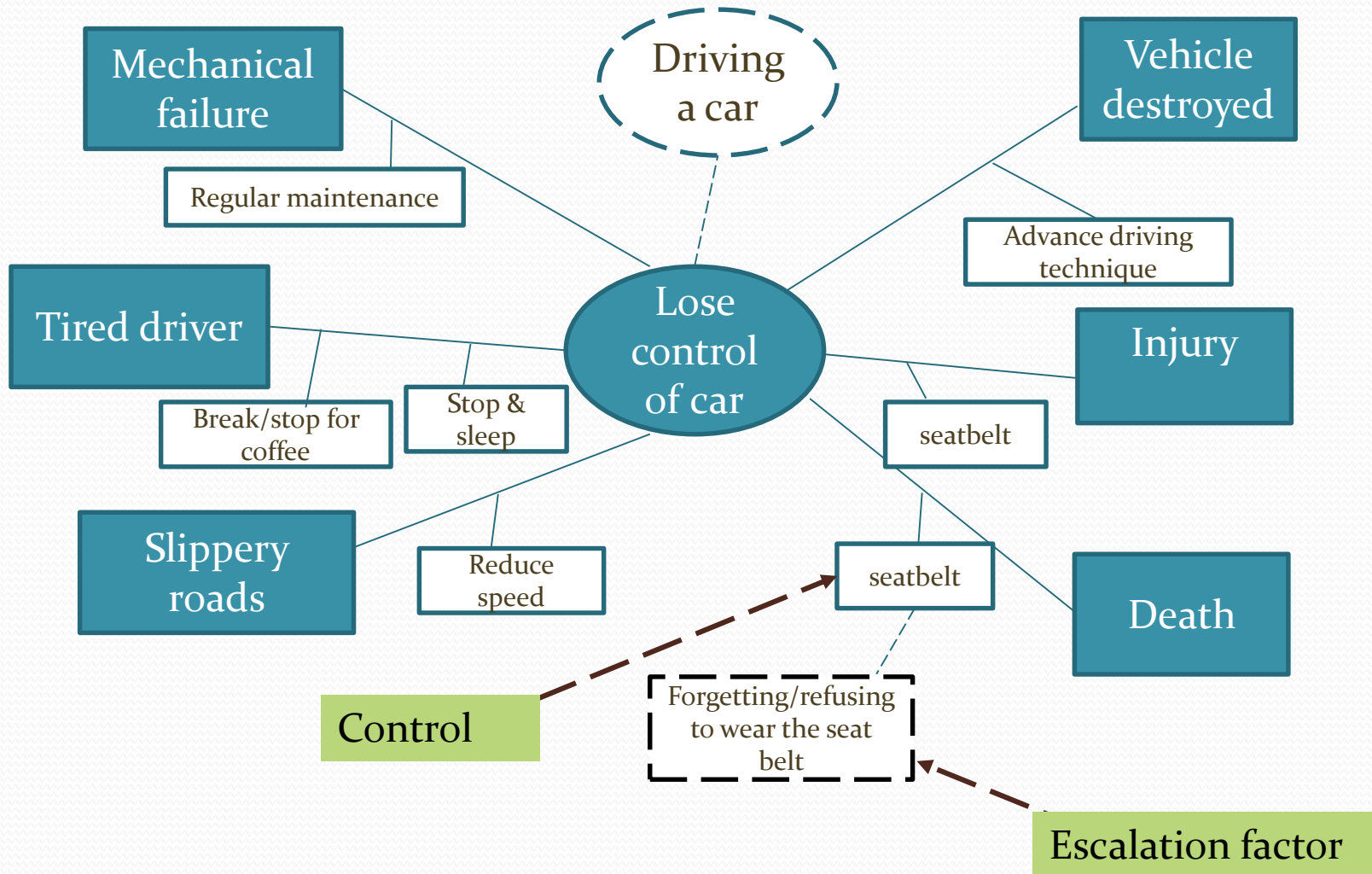
Pengenalanpastian risiko menggunakan analisis bow tie

LEARNING THE BOW TIE BASICS ...

LEARNING THE BOW TIE BASICS...

Menganalisis Risiko (*Bow -Tie*)

Kenalpasti faktor dan kesan

Tentukan strategi rawatan (pencegahan & mitigasi)

Cadangkan tindakan rawatan baru (pencegahan & mitigasi)

Tetapkan pihak bertanggungjawab & tarikh sasaran siap

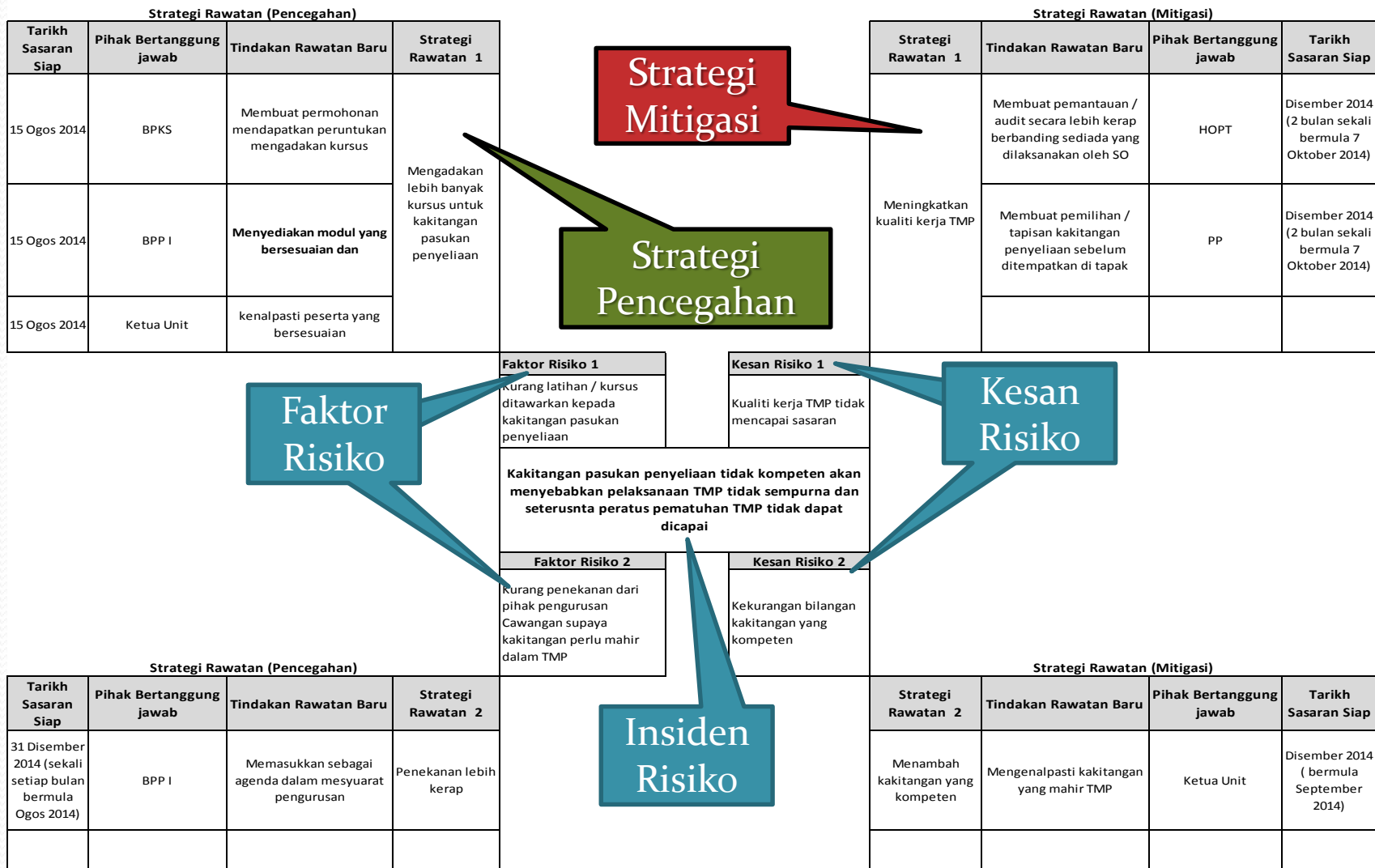
Kemaskini Daftar Risiko

Contoh Gambarajah Analisis Yang Siap

Borang JKR.ERM - GABT Ver.1.0 Oktober 2013

ANALISIS RISIKO BOW-TIE JABATAN KERJA RAYA MALAYSIA CAWANGAN JALAN Tahun 2014

Kemaskini Daftar Risiko

- Memindahkan dari templat/gambarajah analisis ke daftar risiko:
  - Strategi Rawatan
  - Tindakan Rawatan Baru
  - Pihak Bertanggungjawab
  - Tarikh Sasaran Siap

Contoh Daftar Risiko Yang di Kemaskini

DAFTAR RISIKO JABATAN KERJA RAYA MALAYSIA

CAWANGAN JALAN

NO.RUJUKAN: BIL. 1/ TAHUN : 2015

Jenis Risiko	Kadar Kemungkinan	Kadar Impak	Impak					Kadar Risiko	Skala Kadar Risiko	Penerangan Kadar Risiko	Had Penerimaan Risiko	Nota Ringkas
			Tiada Kesan	Kecil	Sederhana	Besar	Bencana					
1. Manusia	5	Hampir Pasti						E	13-25	Risiko ekstrem, pelan tindakan terperinci diperlukan	Risiko tidak boleh diterima * PERLU DIRAWAT	KK - Kadar Kemungkinan
2. Perundangan	4	Kemungkinan Tinggi						T	8-12	Risiko tinggi, diberi perhatian oleh pengurusan atasan Jabatan		KI - Kadar Impak
3. Reputasi	3	Ada Kemungkinan						S	4-7	Risiko sederhana, diurus dan diberi perhatian oleh pihak yang dipertanggungjawabkan		KR - Kadar Risiko
4. Kewangan	2	Kemungkinan Rendah									Risiko boleh diterima	KRS - Kadar Risiko Semasa
5. Operasi	1	Jarang-jarang						R	1-3	Risiko rendah, diuruskan mengikut prosedur sedia ada		Sp - Siap
												SL - Sedang Laksana
												BM - Belum Mula

DAFTAR RISIKO										STATUS RISIKO		
NO.	Insiden Risiko	Jenis Risiko	Risiko Asal			Strategi Rawatan Pencegahan/Mitigasi	Tindakan Rawatan Baru	Pihak Bertanggungjawab	Tarikh Sasaran Siap	Syor untuk Diangkat Naik (v)	Pada:	
			KK	KI	KR						Status Tindakan Sp/SL/BM	Catatan

SKT 4: PERATURAN PEMATUHAN TMP (BULANAN)

1	Kuantiti item TMP di dalam BQ yang disediakan tidak mencukupi menyebabkan pelaksanaan TMP kurang berkesan dan seterusnya ketidakpatuhan terhadap TMP yang diluluskan	MANUSIA	4	3	T(12)	Mengadakan lebih banyak kursus untuk kakitangan pasukan penyeliaan	Membuat permohonan mendapatkan peruntukan mengadakan kursus	BPKS	15 Ogos 2014			
							Menyediakan modul yang bersesuaian	BPP I	15 Ogos 2014			
							kenalpasti peserta yang bersesuaian	Ketua Unit	15 Ogos 2014			
						Meningkatkan kualiti kerja TMP	Membuat pemantauan / audit secara lebih kerap berbanding sediaada yang dilaksanakan oleh SO	HOPT	Disember 2014 (2 bulan sekali bermula 7 Oktober 2014)			
							Membuat pemilihan / tapisan kakitangan penyeliaan sebelum ditempatkan di tapak	PP	Disember 2014 (2 bulan sekali bermula 7 Oktober 2014)			
2	Kakitangan pasukan penyeliaan tidak kompeten akan menyebabkan pelaksanaan TMP tidak sempurna dan seterusnya peratus pematuhan TMP tidak dapat dicapai	MANUSIA	4	4	E(16)	Mengadakan lebih banyak kursus untuk kakitangan pasukan penyeliaan	Membuat permohonan mendapatkan peruntukan mengadakan kursus	BPKS	15 Ogos 2014			
							Menyediakan modul yang bersesuaian	BPP I	15 Ogos 2014			
							kenalpasti peserta yang bersesuaian	Ketua Unit	15 Ogos 2014			
						Meningkatkan kualiti kerja TMP	Membuat pemantauan / audit secara lebih kerap berbanding sediaada yang dilaksanakan oleh SO	HOPT	Disember 2014 (2 bulan sekali bermula 7 Oktober 2014)			
							Membuat pemilihan / tapisan kakitangan penyeliaan sebelum ditempatkan di tapak	PP	Disember 2014 (2 bulan sekali bermula 7 Oktober 2014)			
						Penekanan lebih kerap	Memasukkan sebagai agenda dalam mesyuarat pengurusan	BPP I	31 Disember 2014 (sekali setiap bulan bermula Ogos 2014)			

Membangunkan Pelan Pengurusan Risiko

- Bahagian 3

Jabatan Kerja Raya Negeri Sembilan

29 – 30 Ogos 2016

Dokumen-dokumen

- Daftar Risiko
- Templat Analisis Risiko *atau*
- Gambarajah Analisis Bow-Tie
- Pelan Pengurusan Risiko

Templat Pelan Pengurusan Risiko

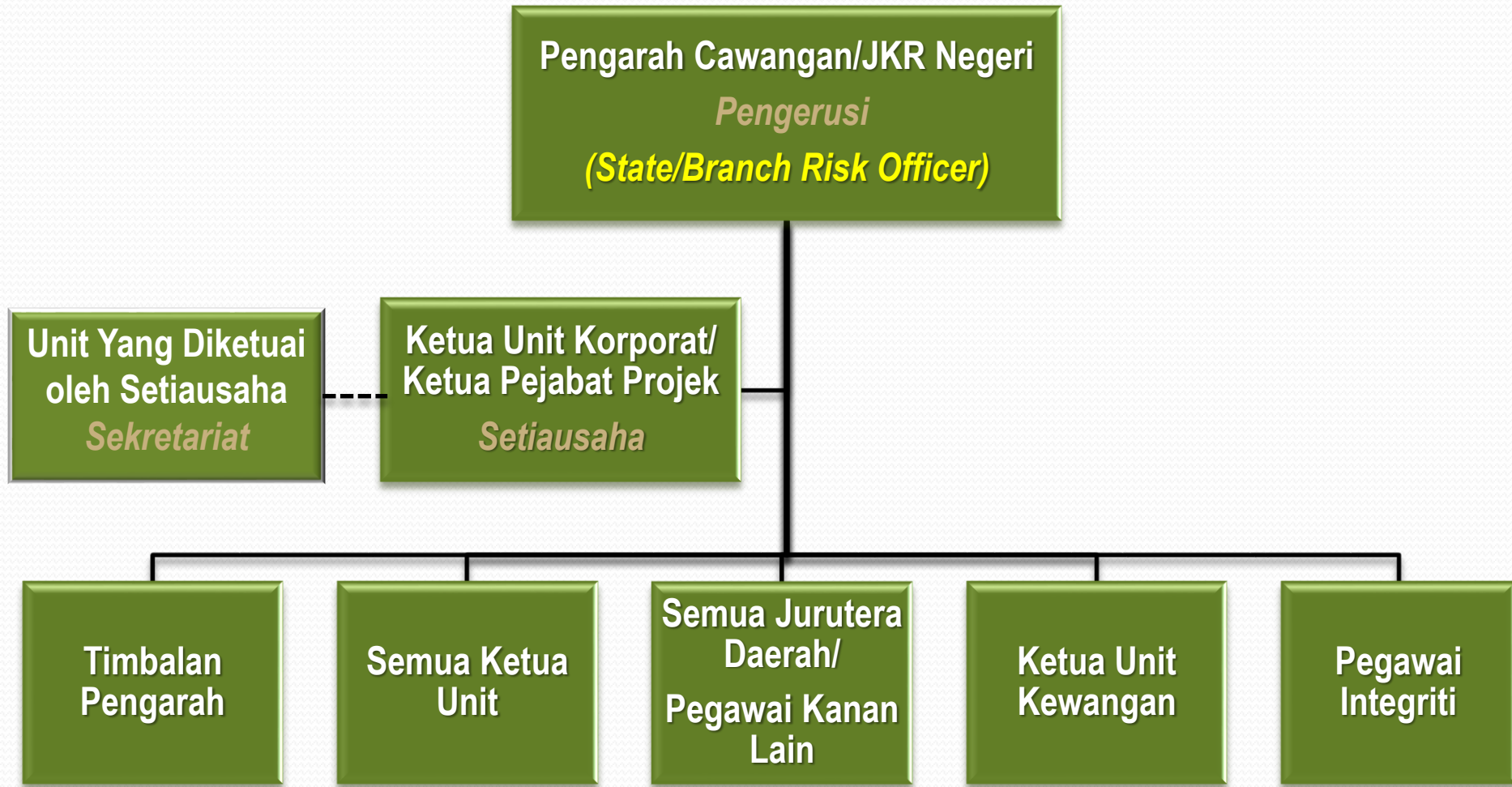

Pelan Pengurusan Risiko

Pengisian yang diperlukan:

- 1) **2.1.1 Ringkasan Pelan Bisnes / Pelan Strategi / Pelan Operasi / KPI Pengarah dan sebagainya**
- 2) **2.2.3 Struktur Tadbir Urus Jawatankuasa Operasi**
  - (a) Carta Jawatankuasa Operasi*
  - (b) Nama ahli jawatankuasa Operasi*
- 3) **2.3.3 Jadual Aktiviti Utama (Appendiks A)**

Jawatankuasa Operasi

APPENDIKS A: JADUAL AKTIVITI UTAMA

NO.	AKTIVITI	TJM *	TJS **	TSS ***	Tanggung Jawab
1.0 PENYEDIAAN PELAN PENGURUSAN RISIKO					
1.1	Penyediaan dan Penyerahan Daftar dan Analisis Risiko	Tarikh Pelan Bisnes Diluluskan	1 Bulan selepas TJM 1.1		Semua Ketua Unit/Bahagian
1.2	Penyediaan Pelan Pengurusan Risiko	1 Bulan selepas TJM 1.1	2 Minggu selepas TJM 1.2		Sekretariat JK Operasi
1.3	Kelulusan Pelan Pengurusan Risiko	2 Minggu selepas TJM 1.2	1 Minggu selepas TJM 1.3		Pengerusi JK Operasi
2.0 PENYEDIAAN LAPORAN STATUS RISIKO					
2.1	<u>Penyediaan dan Penyerahan Laporan Status Risiko</u>				
2.1.1	Laporan Status Risiko Bil. 1/(Tahun)	2 Bulan selepas kelulusan PPR	1 Minggu selepas TJM 2.1.1		Semua Ketua Unit/Bahagian
2.1.2	Laporan Status Risiko Bil. 2/(Tahun)	2 Bulan selepas Laporan sebelumnya	1 Minggu selepas TJM 2.1.2		Semua Ketua Unit/Bahagian
2.1.3	Laporan Status Risiko Bil. 3/(Tahun)	2 Bulan selepas Laporan sebelumnya	1 Minggu selepas TJM 2.1.3		Semua Ketua Unit/Bahagian
2.1.4	Laporan Status Risiko Bil. 4/(Tahun)	2 Bulan selepas Laporan sebelumnya	1 Minggu selepas TJM 2.1.4		Semua Ketua Unit/Bahagian
2.1...	Laporan Status Risiko Bil.../(Tahun)	2 Bulan selepas Laporan sebelumnya	1 Minggu selepas TJM 2.1....		Semua Ketua Unit/Bahagian
2.2	<u>Mengumpul dan mengemaskini Laporan Status Risiko</u>				
2.2.1	Laporan Status Risiko Bil. 1/(Tahun)	1 Minggu selepas penerimaan Laporan Status Risiko	1 Minggu selepas TJM 2.2.1		Sekretariat JK Operasi
2.2.2	Laporan Status Risiko Bil. 2/(Tahun)	1 Minggu selepas penerimaan Laporan	1 Minggu selepas TJM 2.2.2		Sekretariat JK Operasi

Nota:

- * TJM = Tarikh Jangka Mula
- ** TJS = Tarikh Jangka Siap
- *** TSS = Tarikh sasaran siap
Sebenar

Thank you